

AUGMENT DE LA DESIGUALTAT EN EL DESENVOLUPAMENT DE L'EDUCACIÓ PRIVADA I EN LA REDUCCIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A FRANÇA*

Dominique Giannotti i Henri Jean-Nouri

líders nacionals del sector internacional de l'SNES-FSU

Encara que el nostre lema nacional parla de la igualtat com a valor suprem, el liberalisme desenfrenat l'ataca amb tota la seva força en el camp de l'educació de dues maneres diferents, encara que correlatives, la més visible és el desenvolupament de l'educació privada, l'altra més insidiosa es refereix a la privatització progressiva de l'educació pública.

Desenvolupament de sistemes privats

El sector privat representa el 20% dels estudiants a França. El finançament de l'ensenyament privat augmenta. La llei "Carle" sobre el finançament de les escoles privades obliga els municipis a finançar les escoles privades d'un altre municipi si els fills en són residents (despeses de funciona-

ment). Presenciam el desenvolupament dels camins de la formació, altament privatitzats, en detriment de la formació professional pública. Els centres de formació per a l'aprenentatge privats són el 95% quan entren en competició amb les escoles de formació professional pública. El 65% de l'educació agrícola és privada. A l'escola secundària, l'elecció de la privada és una

qüestió de classe, sobretot per evitar la barreja social.

Serveis públics deteriorats

Paral·lelament, els mitjans dels serveis públics disminueixen dràsticament, tenint en compte que són els que proporcionen una certa igualtat de formació. Un funcionari de cada dos que es jubila no és substituït. A l'educació nacional, 52.000 llocs de treball s'han reduït des de l'any 2007. Aquesta política és combatuda per l'SNES, això queda demostrat en la unitat de la vaga que va tenir lloc el 27 de setembre de 2011. Durant la tardor de l'any passat, el nombre d'estudiants a les escoles secundàries ha augmentat, cosa que contribueix a accentuar el fenomen d'augment de la ràtio de les classes, sobretot en detriment dels estudiants amb més necessitats socials i acadèmiques. A l'Institut (el primer cicle de secundària) s'estableix una educació a dues velocitats, una amb una base mínima de coneixements per a la majoria i una més consistent i diversificada per a uns quants. La reforma de l'ensenyament secundari (segon cicle) està duent a terme una reducció en l'ensenyament de les diferents disciplines a favor de les activitats annexes (que requereixen menys personal capacitat, més transversal i intercanviables). Al mateix temps, assistim a la privatització progressiva de l'educació pública, cosa que augmenta l'esperit de competició i la competència entre els estudiants, entre els professors i que a amb l'excusa de l'autonomia institucional, augmenta les desigualtats de l'oferta de formació per als estudiants.

Una privatització progressiva de l'educació pública

De cada vegada més funcions del servei públic són absorbides pel sector privat: la tutoria, l'orientació, l'assessorament, la preparació per a la competència a l'educació superior, la formació del professorat (desapareguda pràcticament de la funció pública), el finançament per part d'empreses privades de determinats projectes educatius, de cuina, manteniment, etc.

L'ús de suport o classes particulars és discriminatòria socialment, ja que són més propensos els estudiants d'entorns desfavorits a la "reproducció social", en paraules de Bourdieu.

Una nova manera de gestió de les institucions s'ha concebut sobre el model de l'empresa privada i s'està adoptant. Els poders de la direcció del centre es reforcen a tots els nivells, els professors es converteixen en executors i els organismes paritaris (els consells escolars) estan perdent la seva influència sobre la gestió de les escoles. Sota el pretext de l'autonomia institucional és cada vegada major la competència entre les escoles i la desigualtat d'oportunitats en l'oferta de formació a partir de "projectes" diferents de pròpia elecció de cada institució educativa pels recursos pedagògics assignats o dels contractes específics realitzats amb els diferents directors d'acadèmia.

Per una altra política educativa

Sistemes d'avaluació de competències (sovint amb fins utilitaris) s'apliquen a tots els nivells: l'avaluació del mèrit dels directors de les escoles, de les mateixes escoles

(aprovar els exàmens, per exemple), avaluació dels països (PISA). El Ministre d'Educació va anunciar la seva intenció de modificar l'avaluació dels professors de secundària, sobre la base d'una entrevista professional duta a terme pel director cada tres anys. L'SNES i gairebé tots els sindicats d'ensenyament secundari convoca- ren la vaga el 15 de desembre per a aturar el projecte, que en realitat distorsiona el sentit de l'educació, converteix l'ensenyament en un negoci i condueix inevitablement a salaris més baixos per a tots.

Un altre punt a tenir en compte és la lògica dels resultats quantificables en una formació de qualitat real dissenyada per formar tant els treballadors, com les persones, com els ciutadans. Els empresaris estan demanant als joves de perdre la feina al final de l'escola a través d'habilitats comercials i treballar per assegurar que l'educació estigui directament determinada per les necessitats del mercat de treball amb el suport del govern.

L'SNES vol combatre aquestes orientacions que donen lloc a l'augment de les desigualtats socials, la transformació de la professió docent, des del disseny fins a la implementació i sotmeten l'educació als dictats del mercat.

A través de les seves accions i el seu treball en les estructures, el contingut del programa, l'SNES s'esforça a promoure un sistema d'educació més igualitari, una educació de qualitat per a tots, laica, que millori la solidaritat i la participació democràtica per l'interès general: en una societat laica. La formació de la joventut no pot ser delegada als interessos privats.

*Aquest text s'ha traduït del francès. □